

ARBOGA KOMMUN

Bokslut

2020

Kommunstyrelsen

Antagen av kommunstyrelsen 2021-02-23 § 35

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
1.1 Årets verksamhet	3
1.2 Måluppfyllelse	3
1.3 Ekonomi.....	4
1.4 Framtid	4
2 Inledning	5
3 Kommunstyrelsens uppdrag	6
4 Årets verksamhet	7
5 Måluppfyllelse	15
5.1 Inspirerande livsmiljö.....	15
5.2 Inspirerande lärande och arbete.....	24
5.3 Inspirerande organisation.....	30
6 Uppföljning av servicelöften	35
7 Internkontroll	35
8 Barnrättsarbete	36
9 Ekonomi.....	37
9.1 Driftredovisning.....	37
9.2 Investeringsredovisning.....	39
10 Framtid.....	41

1 Sammanfattning

1.1 Årets verksamhet

Coronapandemin, som pågått sedan i februari 2020, har satt sin prägel på i stort sett alla verksamheter. Sedan utbrottet har ett intensivt arbete genomförts för att bidra till att kommunen uppnår sina övergripande mål genom olika insatser. Förvaltningen har genom kommunikativa insatser motverkat smittspridningen och skapa förståelse och förtroende för hur kommunen hanterar situationen. Kommunikationen har syftat till att skydda riskgrupper samt att lindra och bromsa negativa konsekvenser för kommuninvånare, kommunens verksamheter och samhället i stort.

Målet för kommunens coronaarbete är

- Kontinuitetshantering för att säkra bemanning och verksamhet
- Säkra tillgång till skyddsutrustning
- Skydda riskgrupper
- Följa och rapportera händelseutvecklingen
- Medverka vid smittspårning

Utöver arbetet med Corona och det ordinarie grunduppdraget har det genomförts många aktiviteter. Ett axplock av aktiviteter redovisas i nedanstående punkter;

- Företagsbesök och morgonsoffor
- Stöttning av det lokala näringslivet genom gymnasieluncher från lokala restauranger
- Nytt intranät, ”Insidan”
- Förberedelse av folkomröstning som sedan ställdes in
- Utvecklingsarbetet av en mer digitaliserad ärendeprocess och sammanträdeshantering
- Insatser för att utveckla ledarna i kommunen
- Ett nytt digitalt rehabiliteringssystem och system för arbetsskador och tillbud
- Ny finanspolicy för koncernen
- Revidering av kommunens planerings- och uppföljningsprocess
- Aktiviteter för att locka turister vilket inneburit många besök under sommaren
- Planering av uppstart av måltidsverksamhet i Skogsgläntans förskola och Åspegelns äldreboende
- Arbetet med detaljplaner har koncentrerats kring 6-7 stycken varav 3 stycken har varit på samråd och granskning
- 27 stycken nya styckebyggartomter på Södra Brattberget varav 12 stycken sålts under året
- Digitalisering av detaljplaner

1.2 Måluppfyllelse

Nämnderna och styrelsen har egna mål och mätningar som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Till målen i styrmodellen finns mätningar där

syftet är att kunna följa mätningens resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll. Kommunstyrelsen har 13 mål och 20 mätningar. I bokslutet är 6 mål helt uppfyllda, 4 mål delvis uppfyllda och 3 mål som inte är uppfyllt.

1.3 Ekonomi

Utfallet för kommunstyrelsen är ett överskott med 12 785 tkr. I överskottet ingår försäljning av exploateringsstomter, som inte är budgeterad, på 4 765 tkr. Den milda vintern under året har inneburit minskad vinterväghållning vilket gjort att driftbidraget till AKTAB för denna verksamhet blev 2 695 tkr lägre. Övriga orsaker till överskottet beror bland annat på vakanta tjänster, lägre avgifter än budgeterat till VMKF, lägre kostnader för jubilarer, medel från omställningsfonden, lägre kostnader för bostadsanpassning samt mindre aktiviteter med anledning av pandemin.

Investeringarna visar en nettoutgift på 17 124 tkr jämfört med budgeterade 117 974 tkr, vilket innebär en avvikelse på 100 850 tkr. Orsaker till överskottet är i huvudsak ett investeringsbidrag från MSB för renoveringen av Herrgårdsbron, tidsförskjutningar i genomförande inom exploatering, gator/vägar/broar, skatepark, spontanidrottsplats samt inga få utgifter för markförvärv.

1.4 Framtid

Även 2021 kommer att domineras av pandemin och dess följdverkningar. Kommunen står därmed inför fortsatt hårda påfrestningar. Det gäller fortfarande att säkra kvalitet och uthållighet i den pågående pandemin.

Ekonomisk ser det på kort sikt bra ut för kommunsektorn. Med statliga resurstillskott är ekonomin för 2020 under kontroll i de flesta kommuner och regioner med resultat på ovanligt höga nivåer. Men på längre sikt är inte kommunsektorns ekonomi hållbar.

Arboga, liksom de flesta andra kommuner, befinner sig i samma situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar.

Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd av stora pensionsavgångar. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och ledarskapsutveckling fortsatt att vara i fokus.

För att upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram.

Vid årsskiftet 2019–2020 bildades två nya bolag och i och med detta är en stor del av den tekniska verksamheten bolagiserad. Det behöver bli ett ytterligare fokus på hela koncernen för att se den totala kommunnyttan. Under 2021 planeras en koncernombildning att genomföras.

2 Inledning

Nämnderna/styrelsen ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras vidare i organisationen. Åtgärder för att korrigera avvikelserna ska genomföras inom egen delegation. Den kontinuerliga uppföljningen sammanställs i en rapport och behandlas vid varje nämndssammanträde.

Utöver den kontinuerliga uppföljningen och den rapportering som följer av denna ska nämnd, styrelsen och kommunfullmäktige tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

- Tertialuppföljning som är till och med april samt årsprognos (nämndernas prognoser utgår från utfall till och med mars),
- Delårsrapport som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos,
- Årsredovisning som är uppföljning till och med december.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en ekonomirapport i mars, april, augusti och november innehållande en översikt av det ekonomiska läget samt eventuella åtgärdsplaner från nämnderna.

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning 4 kapitlet (LKBR 2018:597) finns allmänna bestämmelser om årsredovisningen. Årsredovisningen innehåller övergripande information av den verksamhet som bedrivits under året och information om kommunens ekonomiska resultat och ställning.

3 Kommunstyrelsens uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i företag och kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning. Styrelsen ska ha en fortlöpande dialog med nämnderna om utveckling av ekonomin och verksamheten, samordna ekonomi- och verksamhetsstyrningen, sammanställa förslag till Strategisk och ekonomisk plan, utarbeta förslag till årsredovisning och delårsrapport och översända dessa till revisorerna för granskning.

Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och göra de framställningar som behövs hos fullmäktige samt övriga nämnder och styrelser. Styrelsen får från övriga nämnder, beredningar och anställda i kommunen begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Styrelsen ansvarar även för kommunens organisation, omvärldsbevakning, utvecklingsarbete, lokalfrågor, näringslivs- och turistverksamhet, kommunikation, marknadsföring, samhällsplanering, samt kontakter med externa myndigheter och organisationer.

Till kommunstyrelseförvaltningen hör kommunkansli, HR-enhet, näringsliv- och turism, ekonomienheten, samhällsbyggnadsenheten, kostenheten och kommunikations- och utvecklingsenheten.

4 Årets verksamhet

Viktiga händelser under året

Kommundirektör (inklusive kommunikations- och utvecklingsenheten)

Lokalförsörjning

Kommunstyrelseförvaltningen har på uppdrag av kommunstyrelsen tagit fram förslag till strategisk lokalförsörjningsplan för åren 2020–2026.

Verksamhetslokaler

- Förskolan Skogsglantan har startat upp verksamheten under sommaren
- LSS-boende för 6 platser har startat upp under hösten.

Flera större nybyggnationer pågår:

- Vård- och omsorgsboendet Åspegeln
- Projektering för ny förskola i Hällbackens nuvarande lokaler.

Ett antal mindre verksamhetsanpassningar har utförts som har varit relaterade till arbetsmiljö eller myndighetskrav. Det pågår en omlokiseringsutredning som har målsättning att centralisera förvaltningarnas administration samt att minska och samordna externa och interna lokaler. Skoladministrationen flyttade in i ombyggda lokaler i Rådhuset i september och lämnade Högskolecentrum. SFI har flyttat sin verksamhet till Högskolecentrum, projektet Hela ViiA-verksamheten har flyttat till Engelbrettskolan. Köket i Nybyholm har återställts efter en omfattande vattenskada.

Rådhuset har övergått från kommunen till Kommunfastigheter i Arboga AB.

Kommunikation

Kommunikationsarbetet har i hög grad kretsat kring pandemin, covid-19. Kommunikationsenheten arbetar med att leda och utveckla kommunens kriskommunikativa förmåga. Vid händelse av en samhällsstörning eller allvarlig händelse ansvarar enheten för det operativa och strategiska kommunikationsarbetet.

Sedan utbrottet av coronapandemin har enheten arbetat intensivt med att bidra till att kommunen uppnår sina övergripande mål med hjälp av olika kommunikationsinsatser. Enheten har arbetat för att genom kommunikation motverka smittspridningen och skapa förståelse och förtroende för hur kommunen hanterar situationen. Kommunikationen har också syftat till att skydda riskgrupper samt att lindra och bromsa negativa konsekvenser för kommuninvånare, kommunens verksamheter och samhället i stort. En del i detta arbete har varit att invånarna ska känna att deras agerande gör skillnad.

Under pandemin har enheten lett och samordnat kommunikationsarbetet i staben och kommunledningsgruppen samt ansvarat för kriskommunikationsgruppen. Enheten har hela tiden arbetat för en proaktiv, öppen och målgruppsanpassad kommunikation. En del i kommunikationsarbetet har varit att sprida Folkhälsomyndigheten, Region Västmanland och andra myndigheters rekommendationer. Enheten har i detta arbete skapat kommunikation som innehåller budskap som uppmuntrar och underlättar beteenden som

kan vara fördelaktiga för individen, kommunen och samhället. Enheten har också haft ett lokalt fokus med kommunikationsinsatser kopplat till kommunens verksamheter, det lokala näringslivet, kommuninvånare och besökare.

En annan del i kommunikationsarbetet har varit att sprida information på andra språk. En särskild webbsida med information på andra språk har skapats. Enheten har också lyft tillgänglighetsanpassad information på kommunens webbplats.

I arbetet under pandemin har den interna kommunikationen varit av största vikt. Genom målgruppsanpassade kommunikationsinsatser har medarbetare och chefer kontinuerligt hållits uppdaterade. Den interna kommunikationen skapar delaktighet och engagemang samt bidrar till att sprida korrekt information. På arboga.se har en särskild webbsida med all information kopplat till covid-19 samlats. Enheten har producerat ett flertal filmer för att skapa en lokal förankring och lyfta kommunens verksamheters arbete. Enheten har också tagit fram affischer, golvdekaler och skyltar. Skyltar har till exempel använts vid badplatser, Ekbacksbadet, parker och utegym. Andra viktiga kommunikationskanaler som nyttjats är våra digitala skyltar på tågstationen och infartsskyltar.

Facebook har varit en betydelsefull kommunikationskanal för att nå ut till kommuninvånarna vid den samhällsstörning som coronapandemin har utgjort. Texter med budskap och nyheter har publicerats men enheten har också använt sig av rörlig bild för att förstärka budskapen. Enheten har samtidigt samverkat med andra kommuner genom länets kriskommunikationsnätverk samt fortlöpande bistått med kommunikativa lägesbilder till stab och Länsstyrelsen.

Andra övergripande kommunikationsinsatser som enheten i samverkan med kommunens förvaltningar gett strategiskt och praktiskt kommunikativt stöd inom är bland annat Herrgårdsbron, organisationsgenomlysningen av skolorganisationen, ny förskola, Hela ViiA (Hela vägen in i Arbete), nytt vård- och omsorgsboende, utdelning av utmärkelse till idrottaren Alexander Gustafsson och den kommunala folkomröstningen.

Under året har antalet följare av Arboga kommuns Facebooksida ökat till att nå över 4000 följare. Sociala medier har varit en kanal för att öka delaktighet och dialog med medborgarna, stärka kommunens service och arbetsgivarvarumärket samt vid marknadsföring. Enheten har varit ett stöd till verksamheterna i deras arbete med Instagram.

Under hösten infördes det nya intranätet, Insidan. Syftet med det nya intranätet är att skapa ett modernt kommunikationsverktyg som underlättar och effektiviserar medarbetarnas och chefernas dagliga arbete och bidrar till att stärka den interna kommunikativa förmågan.

Kanslienheten

I kommunstyrelsens diarium har 506 ärenden registrerats. Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess arbetsutskott har haft 26 sammanträden. Kommunstyrelsens arbetsutskott har vid 11 tillfällen träffats för beredningar med fördjupningar och information. Totalt har 189 paragrafer behandlats i kommunfullmäktige och 232 paragrafer i kommunstyrelsen.

Samordning och utveckling av arbetsätt och administrativa rutiner med anledning av att tekniska nämnden upphört. Delar av verksamheterna fortsatt ingår i kommunstyrelseförvaltningen och delar har övergått i bolagsform genom bildandet av Arboga Kommunalteknik AB och Arboga Vatten och Avlopp AB från och med den 1 januari 2020.

Den traditionella ceremonin där kommunfullmäktiges presidium inbjuder nya svenska medborgare på nationaldagen har inte kunnat genomföras på grund av pågående pandemi.

Inte heller den rådgivande kommunala folkomröstningen som planerades till den 29 mars om att det ska finnas en kommunal skola i Medåker och om kommunens skolorganisation har kunnat genomföras. Kommunfullmäktige gav den 19 mars valnämnden i uppdrag att bevaka läget kring coronaviruset och återkomma med förslag på nytt datum för folkomröstningen. Valnämnden beslutade den 19 augusti att avvakta att Folkhälsomyndigheten ändrar de gällande riktlinjerna innan nytt datum för folkomröstningen kan fastställas. Den 22 oktober beslutade kommunfullmäktige att upphäva beslutet om att anordna folkomröstningen eftersom Skolinspektionen nyligen gett tillstånd till en friskola i Medåker.

Kansliet samordnar kommunens arbete med den nya dataskyddslagen, GDPR, tillsammans med Köpings och Kungsörs kommuner och det gemensamma dataskyddsombudet. Arbetet med gemensamma dokument och rutiner pågår.

33 borgerliga vigslar administrerades från kansliet.

Utvecklingsarbetet mot en mer digitaliserad ärendeprocess och sammanträdeshantering har tidigare genomförts för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Under året har fritids- och kulturnämnden, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden digitaliserat sitt nämndarbete. Utveckling av gemensamma rutiner och arbetsätt för sekreterare i nämnder, registratorer och handläggare pågår. Samarbete med Köping och Kungsör sker för att samordna utvecklingen av vårt gemensamma ärende- och dokumenthanteringssystem. Förberedelser har gjorts och beslut fattats om att minimal pappershantering ska gälla vid ärendehantering i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige från och med januari 2021. Beslutet grundar sig på att rutiner för kompletta digitala diarium har säkerställts. Övriga nämnder har också fattat motsvarande beslut.

Region Västmanland genomförde besparingar på den regionala kollektivtrafiken under pågående budgetår som bland annat innebar att den regionala linjen mellan Kungsör - Arboga (Götlunda) togs bort från halvårsskiftet. Trafiken mellan Arboga och Götlunda övergick därmed till att bli lokal och kostnaden belastar kommunen. Viss anropsstyrd trafik mellan Arboga och Götlunda har införts från 17 augusti på samma sätt som tidigare finns mellan Arboga och Medåker. Linje 59 mot Tyringe har lagts ned och återgår till att vara enbart skolskjuts.

Förebyggande rådet har haft en fortsatt samordnande roll i kommunens folkhälso- och trygghetsarbete. Utifrån ett kunskapsbaserat arbetsätt har en överenskommelse om samverkan tagits fram tillsammans med polisen för att minska brottsligheten och öka tryggheten i Arboga. För att utveckla kommunens säkerhetsarbete och skapa en effektivare samordning för trygghet har IT-systemet Embrace införskaffats och tillämpas idag av flera aktörer i kommunen. Fritids- och kulturförvaltningen har under våren och

sommaren regelbundet anordnat trygghetsvandringar tillsammans med bland annat socialförvaltningen och polisen.

En befolkningsprognos för kommunen totalt och en delområdesprognos med fokus på barn- och utbildningsförvaltningens områden har tagits fram.

Den nya säkerhetsskyddslagen kräver att planer och rutiner tas fram för kommunens säkerhetsskyddsarbete.

HR-enheten

HR-enheten har under året fått ställa om och intensifiera arbetet kring bemanning och personalförsörjning utifrån pandemin. Vidare har arbetet fokuserat på att följa förändringar i lagar och avtal kopplat till covid-19 samt stödja chefer i deras arbetsmiljöansvar med bland annat riskbedömningar. Tät dialog med de fackliga organisationerna har också skett utifrån covid-19 där arbetsmiljöfrågorna varit i fokus.

Löneöversyn har genomförts med samtliga fackliga organisationer.

Insatser för att utveckla ledarna i kommunen har fortsatt där utbildning i utmanande samtal genomförts och "reflekterande mentorskapsteam" har påbörjats där cheferna träffar varandra och får stöd och möjlighet att reflektera kring utmaningar i vardagen. Metodverktyget "Chefoskopet" som syftar till att undersöka chefernas organisatoriska förutsättningar att utöva ett gott ledarskap har påbörjats i kommunledningsgruppen.

Ett digitalt rehabiliteringssystem och system för arbetsskador och tillbud har införts. Systemet ska stödja cheferna i deras rehabiliteringsansvar och bidra till att rätt insatser genomförs för att få medarbetare åter till arbetet så snart det är möjligt.

Ekonomienheten

Arbetet under året har utöver ekonomiprocessens grunduppdrag fokuserats på ett förbättrat stöd till våra chefer, tydliggöra och effektivisera ekonomiprocessen samt ha en kontinuerlig uppföljning.

En fortlöpande implementeringen har genomförts av ekonomiprocessen av de två nya bolagen avseende teknisk verksamhet. En finanspolicy för hela kommunkoncernen har tagits fram och beslutats av fullmäktige. En anpassning till denna policy har skett under året. Detta har också föranlett ställningstaganden om bland annat kommande borgensåtaganden.

Enheten har reviderat kommunens planerings- och uppföljningsprocess och inlett en fördjupning av gemensamma arbetssätt. Två nya avtal har upphandlats, dels banktjänster och dels finansiell leasing. Resursfördelningsmodellen avseende från fullmäktige till nämnder och styrelsen, som infördes inför verksamhetsåret 2020, har reviderats inför budgetprocessen 2021. En modell för fördelning av resurser inom barn- och utbildningsnämndens verksamheter har tagits fram och används inför verksamhetsåret 2021. Under våren utarbetades den Strategiska och ekonomiska plan 2021-2023 efter dialoger och budgetberedning med beslut i kommunfullmäktige i september. Med anledning av förändrade ekonomiska förutsättningar till följd av bland annat pandemin reviderats planen med beslut i kommunfullmäktige i november.

En översyn har påbörjats av befintliga stiftelser i syfte att förenkla processer, eventuell sammanslagning och ta fram riktlinjer för placering av likvida medel. Ett nytt attestreglemente har tagits fram som efter beslut i kommunfullmäktige i september gäller från och med 1 oktober. Från och med 1 januari kommer räddningstjänsten genomföras i MBR:s regi. Under året har ekonomiska fördelningar genomförts och ny förbundsordning tagits fram. En översyn av kommunens internprissättning pågår. Övergripande riktlinjer för internprissättning kommunen tas upp för beslut i kommunledningsgruppen i januari 2021. Ny modell för prissättning av kost är under uppförande. Nulägesanalys avseende 2019 års räkenskaper avslutades i september 2020. En översyn av kommunens pensionsredovisning genomfördes och beslut är fattat för att gå över till blandmodellen från och med 2021.

Näringsliv och turism

Lokalt företagsklimat, Svenskt Näringslivs enkätundersökning visade en marginell ökning i betyg till 3,57 på en sexgradig skala, (rikssnittet i Sverige är 3,4). I rankingen steg Arboga tre placeringar till plats 131.

NKI (nöjd kundindex) visar hur nöjda företag är med kommuners service inom olika myndighetsområden. Arboga kommun sjönk en markering från förra året till 76 av 100 möjliga. Dock ett fortsatt bra resultat.

Antal företag med F-skatt ökar stadigt i kommunen, vid årets avstämning fanns 1 291 företag varav 546 är aktiebolag. Antalet aktiva företag per tusen invånare i Arboga är 92,13 och för länet i övrigt exklusive Västerås ligger nivån på 77,02. Nya företag är bland annat Optimera som köpt upp Byggtjänst, Dalasushi öppnade i Arboga i början på året, Café Kvarnfallet öppnade i juli och i slutet på året öppnade även indiska restaurangen Blue Flame. Totalt nyregistrerades 77 nya företag under 2020.

Antalet elever som genomfört ett UF-år (Ung Företagsamhet) läsåret 19/20 var 87 stycken och förväntas öka läsåret 20/21 då elever på programmet Saab Tekniska Gymnasium, Vasagymnasiet ska driva Ung Företagsamhet inom programmet.

Arbogaföretag har påverkats stort som smått av pandemin. Uteblivna bokningar, bortfall i intäkter, problem med leveranser har lett till enorma problem. Besöksnäring och restaurangbranschen är extra drabbade. Många insatser har genomförts på nationell nivå och i Arboga har erbjudits hyreslättnader mot företag från ABO, uppskov med avgifter samt att gymnasieelever kunnat hämta mat på lokala restauranger. Sammanlagt betalades cirka 725 tkr till 23 matställen i Arboga. En uppskattad åtgärd till en utsatt bransch som samordnades med Köping och Kungsör. Dessutom har en gemensamma insatser med ViS genomförts, bland annat marknadsundersökning och anpassade dialogmöten.

Under året har flera viktiga evenemangen blivit inställda. Medeltidsdagarna, konserter och Jädersbruksdagarna. I stället har fokus varit på att skapa aktiviteter att göra på egen hand. Arbogamysteriet har gått utmärkt och kompletterats med Riddarutmaningen för de yngre. Storyspot, ljudguider i telefonen, finns utsatta på 22 historiska platser i Arboga och ytterligare 11 i Jädersbruk. Två paddelbrädor har hyrts ut till turister för att uppleva Arbogas vattenleder. Guidade historiska turer med mindre grupper utomhus har kunnat genomföras och varit fullbokade.

Antalet besökare har ökat under sommaren. Golfklubben visar upp en ökning av antalet greenfee-betalande. En dubbling av sålda fiskekort. Den nystartade padelbanan lockar besökare och butikerna upplever en kraftig ökning av besökare under sommaren.

En tydlig förskjutning från att lyfta evenemang till att lyfta aktiviteter i Arboga har skett under året. Resurser har lagts på att locka folk till staden för att lyfta lokala näringslivet. Enligt handel och matställen har staden varit ovanligt välbesökt under sommaren.

Inför den viktiga julhandeln ställdes julmarknaden in och ersattes av ett mer flexibelt arrangemang med torgstånd, ljud och ljus under lördagar samt riddare som höll ordning. Ett inslag uppskattat av handeln.

Kostenheten

Kostenheten ansvarar för att tillaga, distribuera och servera måltider samt tillhandahålla livsmedel enligt beställningar till kommunens verksamheter. Totalt under 2020 har enheten haft elva tillagningskök och fem mottagningskök med utskick till 27 serveringskök. Enheten har 38 årsarbetare som tillsammans har tillagat 399 267 portioner till barn- och utbildningsförvaltningen och 124 129 portioner till socialförvaltningen under året.

Utöver grunduppdraget har fokus under året varit på implementering av nya riktlinjer för specialkost inom förskola och skola. Arbete med organisation, struktur samt implementering av nya arbetsrutiner i och med ett antal interna rekryteringar inom enheten. Fokusering också på planering av uppstart av måltidsverksamheten i Skogsgläntans förskola (planering under våren 2020) samt i Åspegelns äldreboende (planering under hösten 2020).

Enheten har avvecklat köksverksamhet i Medåkers skola, Junibackens förskola samt Ärlans förskola. En översyn har påbörjats av måltidsleveranser inom äldreomsorgen tillsammans med Vård och omsorg. Ett påbörjat utvecklingsarbete tillsammans med köken för att hitta modeller för att minska matsvinnet vid respektive enhet.

Enheten ingår i ett innovationsprojekt tillsammans med andra kommuner samt offentliga- och privata aktörer som syftar till att använda digitalisering för arbete med hållbara måltider genom en digital portal.

En generell översyn är genomförd när det gäller faktiska kostnader för enhetens verksamhet. Denna översyn har bland annat resulterat i ny debiteringsmodell. Nya avtal med förvaltningarna är under bearbetning.

Arboga kommun utsågs till Sveriges 10:e bästa, inom kategorin "Årets hållbara skolmatskommun 2020", i årets nationella tävling White Guide Junior. Jury bakom tävlingen tittar på helheten kring hållbara måltider – allt från styrdokument, val av livsmedel, matsvinn, smak och näring till måltidsmiljö, pedagogiskt samarbete och genomförda utbildningar.

Den rådande situationen med Covid 19, under stora delar av året, har lett till att mycket utvecklingsarbete fått stå tillbaka, till förmån för planering och hantering verksamhetens

grunduppdrag, utifrån Folkhälsomyndighetens och Livsmedelsverkets fortlöpande råd och riktlinjer.

Samhällsbyggnadsenheten

Detaljplanearbetet har i huvudsak koncentrerat sig kring 6-7 stycken detaljplaner varav tre stycken av dessa har varit på samråd och granskning. En av de tre avser området kring Vasagymnasiet och kvarteret Kastanjen och de andra avser Vinbäcken-Ekbacksområdet samt Söder 1:7. Kommunstyrelsen har gett enheten ett nytt planuppdrag som avser kvarteret Syrenen.

Genomförande av detaljplanen för Södra Brattberget, som vann laga kraft 2018, har resulterat i 27 stycken nya styckebyggartomter. Av dessa nytillkomna tomter har 12 stycken tomter sålts under året. Ytterligare en småhustomt har sålts och det inom Hällarna. Denna tomt var tidigare upplåten med arrende.

För att bättre synliggöra kommunal mark för bostadsbyggnation och för att få in fler förslag på attraktiv byggnation prövades under året att bjuda in till två stycken markanvisningar. Markanvisningarna riktades till 15 företag, som tidigare anmält intresse för markanvisningar, och avsåg Alphyddan 1 och 6 sammanhängande tomter inom Södra Brattberget. Inga svar inkom under anbudstiden, men resulterade under hösten i försäljning av 6 tomter inom Södra Brattberget, vilka ingår i uppgiften ovan. Inom dessa planerar nu Byggnadsfirman Lund att bygga 6 stycken småhus som ska upplåtas med hyresrätt.

Vad gäller tomter för näringsliv har ett ökat intresse märkts under året, men få förfrågningar har resulterat i markanvisningar eller försäljningar. En tomt har dock sålts inom verksamhetsområdet Sätra. Därmed kvarstår enbart två mindre tomter inom Sätra NO. Ett flertal företag har visat intresse för Sätra NV som kommer att förses med infrastruktur under år 2021 och beräknas kunna släppas för försäljning under senare delen av detta år.

Arboga kommun har drygt 70 fastigheter som upplåtes med tomträtt. En tomträtt för industri, Stenängen 5, har friköpts under året och en arrendetomt inom Hällarna har, genom nytt avtal, övergått till att bli en tomträttsupplåtelse. Reglering av avgäld för 5 tomträtter har avtalats.

Utöver tomträtterna finns drygt 200 övriga upplåtelser som är registrerade i ekonomisystemet. 10-15 avtal har tillkommit under året eller skrivits om. Ett av dessa är ett markupplåtelseavtal som tecknats med Telenor för företagets samtliga ledningar i kommunal mark. Ett annat är ett servitutsavtal som tecknats till förmån för en kommunal fastighet och säkrar åtkomst till gatumark inom Fabriksgatan.

Under året har faktureringsfunktionen av alla upplåtelser överförts från systemet Husar till ekonomisystemet. Detta ger förutsättningar för bättre registerfunktioner till stöd för

förvaltningen av upplåtelser och i samband med överföringen har avtalen gått igenom och obetalda eller felaktiga avgälder/avgifter har rättats.

Genomgång har skett av samtliga gränsmarkeringar inom kommunen med synkning mot lantmäteriets registerkarta. Syftet är att uppnå högre noggrannhet i registerkartan. Kommunen har ett avtal med lantmäteriet avseende uppdrag att genomföra förrättningsförberedande arbete. Tre sådana arbeten har genomförts under året.

Regeringen har satt upp en målbild om en obruten digital samhällsbyggnadsprocess. Ett steg i detta arbete är digitalisering av detaljplaner. Detta arbete pågår inom enheten och samtliga cirka 280 detaljplaner har genomgått fas ett som är den tekniska digitaliseringen. Kvarstår gör sedan kvalitetsgranskningen där cirka 30 stycken kan anses vara helt klara. Samarbete sker med Surahammars kommun för bättre nyttjande av plankompetens och teknisk utrustning. För att framöver vara rustade inför de krav som allt oftare ställs på geografiska knuten information har ett arbete påbörjats under året med att upphandla ett nytt kart/GIS-system.

Pandemin har för enheten märkts i ett ökat privat byggande som i sin tur inneburit ökad efterfrågan på nybyggnadskartor. 55 nybyggnadskartor har levererats av enheten. För att underlätta för kommunmedborgarnas planering av resor, med anledning av folkhälsomyndighetens tidiga rekommendationer, har även gjorts en körtidsanalys med två timmars körtid från Arboga. Denna analys har redovisats på karta, tillgänglig på kommunens hemsida.

För att även underlätta och stimulera till ökat cyklande har en cykelkarta med kommunens cykelbanor/-leder tagits fram och redovisats på hemsidan.

Kommunerna har ett lagstadgat ansvar för bostadsförsörjningen inom respektive kommun och ska, enligt lag, anta riktlinjer för bostadsförsörjningen. Arbete med framtagande av ny bostadsförsörjningsplan för Arboga har pågått under år 2020 och förslag har presenterats för kommunstyrelsen. Planen förväntas antas under år 2021.

Efter att kommunfullmäktige i slutet av november 2019 fattat beslut om renhållningsordning och avfallstaxa, som framtagits i VafabMiljös regi, har arbetet med avfallsplan fortsatt. Förslag till avfallsplan antogs av kommunfullmäktige under hösten 2020.

Kommunstyrelseförvaltningen fick i början av året uppdrag att ta fram en ny klimatstrategi. Arbetet med strategin har pågått under året och förväntas gå ut på samråd under våren 2021.

Bly har påträffats i ytliga jordskikt inom Kobergstippen. Förslag till avhjälpandeåtgärder togs fram och godkändes av tillsynsmyndigheten. Kompletteringen av täckningen av tippen har därefter pågått under hösten och kommer att fortsätta under år 2021.

5 Måluppfyllelse

Nämnderna och styrelsen har egna mål och mätningar som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Till målen i styrmodellen finns mätningar där syftet är att kunna följa mätningens resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll. Till mätningarna finns det ett målvärde för varje år.

Måluppfyllelsen har tre nivåer.

Om mätningen är helt uppfylld så får mätningen en grön färg, om resultatet blir minst 80 procent av målvärdet så blir utfallet gult, om resultatet av mätningen är lägre än 80 procent av målvärdet får mätningen en röd färg.

Om alla mätningar för ett mål är uppfyllda så får målet en grön färg vilket innebär att målet är helt uppfyllt. Om minst hälften av mätningarna har en gul eller grön färg så får målet en gul färg vilket innebär att målet är delvis uppfyllt. Om mindre än hälften av mätningarna har en gul eller grön färg så får målet en röd färg vilket innebär att målet inte är uppfyllt.

- målet har uppfyllts år 2020
- målet har delvis uppfyllts år 2020
- målet har inte uppfyllts år 2020

Kommunstyrelsen har 13 mål och 20 mätningar. I bokslutet är 6 mål helt uppfyllda, 4 mål delvis uppfyllda och 3 mål som inte är uppfyllt.

Om ingen mätning har genomförts under 2020 så anges i utfallskolumnen den senaste mätningen.

5.1 Inspirerande livsmiljö

Kommunfullmäktiges mål: Arboga växer och utvecklas

Nämndens mål: Arboga har en väl utbyggd och fungerande infrastruktur

Nuläge

En väl utbyggd infrastruktur är också en förutsättning för en hållbar tillväxt i kommunen. Utbyggnad och underhåll av kommunens infrastruktur genomförs kontinuerligt. Infrastruktur kräver stora investeringar och därför måste insatser prioriteras efter den samhällsnytta de bedöms tillföra.

Viktiga händelser

- Ombyggnad av Västermovägen med ny rondellösning till Sörgården samt infart och parkering till den nya förskolan Skogsgläntan har färdigställts.

- Exploateringen av det nya bostadsområdet Södra Brattberget har färdigställts.
- Renoveringen av Herrgårdsbron pågår och den andra etappen planeras avslutas under hösten.
- Beläggningsunderhållet har planerats och utförts enligt gatu- och vägplaneringsprogrammet.
- Utredning gällande felkopplade dagvattensserviser är ett långsiktigt arbete som kommer att pågå under flera år.
- För att säkerställa kvalitén på utgående dricksvatten påbörjades ett arbete med att renovera tätskiktet på reservoaren under 2019 och arbetet har fortsatt under 2020.
- Renovering av ledningsnätet pågår, Svenskt vatten rekommenderar en renoveringstakt av dricksvattenledningsnätet på 0,7 procent. Arbetet med renovering av ledningsnätet pågår och under året har cirka 800 meter VA ledningar renoverats vilket motsvarar en renoveringstakt på cirka 0,5 procent.

Framtiden

Planering för driftutförande av den befintliga infrastrukturen pågår kontinuerligt. Den långsiktiga planeringen utförs bland annat genom att inarbeta nödvändiga åtgärder i den strategiska- och ekonomiska flerårsplaneringen.

Kraven på en god vattenkvalitet och miljö har ökat samtidigt som belastningen på våra vattenförekomster ökar. För att på bästa sätt kunna svara mot dessa ökade krav finns ett behov av att ta fram strategier för en hållbar VA-försörjning. Andra utmaningar som Arboga står inför är fortsatt god investeringstakt på de befintliga kommunala VA-anläggningarna.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
 Förnysetakt dricksvattenledningsnätet	0,5 %	0,9 %	0,5 %	0,7 %
 Gatuunderhåll	26 100	28 600	23 300	30 000

Förnysetakt dricksvattenledningsnätet

Egen mätning årligen av förnysetakten på dricksvattenledningsnätet.

Gatuunderhåll

Egen mätning årligen av antal kvadratmeteryta gatuunderhåll.

Nämndens mål: I Arboga finns områden för varierande boendemiljöer

Nuläge

För att skapa varierande boendemiljöer krävs bra planberedskap. Detaljplanearbetet har i huvudsak koncentrerat sig kring 6–7 detaljplaner varav tre av dessa har varit på samråd och granskning. En av de tre avser området kring Vasagymnasiet och kvarteret Kastanjen och de andra avser Vinbäcken-Ekbacksområdet samt Söder 1:7. Kommunstyrelsen har

gett samhällsbyggnadsenheten ett nytt planuppdrag som avser kvarteret Syrenen.

Genomförande av detaljplanen för Södra Brattberget har resulterat i 27 nya styckebyggartomter och av dessa har 12 tomter sålts under året.

För att bättre synliggöra kommunal mark för bostadsbyggnation och för att få in fler förslag på attraktiv byggnation prövades inbjudan till markanvisning riktad till företag som anmält intresse för markanvisningar. Inga svar inkom under anbudstiden, men resulterade under hösten i försäljning av 6 tomter inom Södra Brattberget, vilka ingår i uppgiften ovan. Inom dessa 6 tomter planerar nu Byggnadsfirman Lund att bygga 6 småhus som ska upplåtas med hyresrätt.

Viktiga händelser

- Detaljplanearbetet har i huvudsak koncentrerat sig kring 6–7 detaljplaner varav tre stycken av dessa har varit på samråd och granskning.
- Byggnation av det nya äldreboende Åspegeln pågår och uppstart av verksamheten påbörjas efter årsskiftet 2020/2021.
- Nytt LSS-boende, har tagits i drift under hösten.
- Framtagande av nytt bostadsförsörjningsprogram pågår och har skickats för samråd.

Framtiden

Fortsätta att marknadsföra de lediga tomter som finns på Södra Brattberget och markanvisning för Alphyddan 1. Slutföra arbetet med bostadsförsörjningsprogram som har skickats för samråd. Strategisk mark har förvärvats sedan tidigare för framtida behov av mark för bostadsutveckling.

Att arbeta för utveckling av stadskärnan som mötesplats och för etablering av handel och serviceföretag, är en viktig del om Arboga ska fortsätta växa och utvecklas. En stadskärnegrupp är bildad sedan tidigare och arbetet fortgår. Likaså att ha en bra planberedskap för att kunna erbjuda mark till försäljning för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
 Planberedskap bostäder			32	20
 Planberedskap övriga bostadsbyggande			7000	3 000

Planberedskap bostäder

Egen mätning årligen av antal tomter för småhus. Ny mätning 2020.

Planberedskap övriga bostadsbyggande

Egen mätning för styckebyggnation och antal kvm möjlig byggnadsyta för övrig bostadbyggnation, uttryckt i kvm BYA. Ny mätning 2020.

Kommunfullmäktiges mål: Arboga är tryggt och inkluderande

Nämndens mål: I Arboga är invånarna trygga

Nuläge

Arboga kommun arbetar för att det ska vara tryggt och inkluderande att bo och vistas i kommunen. Upplevelsen av att bo i en trygg stad är en stark tillväxtfaktor och också avgörande för livskvaliteten. Trygghet och säkerhet är en viktig del i Arboga kommuns varumärke och kan påverka en rad olika områden som exempelvis priserna i ett bostadsområde eller att en kommun som upplevs som trygg och välmående, lockar till inflyttning och exploatering av nya företag.

Att ha möjlighet att röra sig fritt i offentliga miljöer exempelvis på torg och i parker, är en förutsättning för att kunna ta del av samhällsaktiviteter och upprätthålla sociala kontaktnät. Arboga erbjuder ett rikt föreningsliv med en mångfald av aktiviteter och verksamheter för alla åldrar.

Strategin för ett tryggare Arboga är att samverka med trygghetsskapande aktörer. Tillsammans inom Förebyggande rådet deltar kommunens olika förvaltningar, bolag, säkerhetssamordnare, polis och handelsförening för att ta ett helhetsgrepp om trygghetsfrågor. Arbetet som bedrivs skall vara kunskapsbaserat och utgå från forskning, analys och medborgardialog.

Kommunen bedriver genom säkerhetssamordnaren ett aktivt lägesbildsarbete inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande området. Genom aktiv inhämtning och dialog med både kommunala verksamheter och bolag samt andra externa aktörer, sammanställs en lokal lägesbild som blir ett utmärkt beslutsunderlag för inriktningar, insatser samt åtgärder mot specifika identifierade problembilder. Lägesbilden blir en röd tråd i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet och nyttjas i kommunledningsgruppen, i förebyggande rådet samt på lokal verksamhetsnivå, genom att säkerhetssamordnaren kan samverka med berörd verksamhet och ge stöd till dessa.

Under våren gjorde covid-19 att stor del av säkerhetsarbetet prioriterats om. Ett område som dock har prioriterats högt är det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet som hela året löpt på kontinuerligt enligt plan. Detta var ett av flera prioriterade omfallen i kommunens covid-19 stab som organisationen behövde ta höjd för. Omfallet utgick från en eventuell ökning av psykisk ohälsa och viss ökad brottslighet till följd av pandemin och hur den genom restriktioner och ändrade livs vanor gav konsekvenser i samhället.

Viktiga händelser

- Implementering av Embrace (kartläggningssystem för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete).
- På skolor där behov finns, eller har funnits, har det med hjälp av säkerhetssamordnaren tillfälligt skapats arbetsgrupper för att tillsammans samordna och fokusera på kartläggning, analys och genomförande av förebyggande insatser mot till exempel skadegörelse.

- Trygghetsvandringar har anordnats av fritids- och kulturförvaltningen i samverkan säkerhetssamordnaren och föreningslivet. Syftet är att öka vuxennärvaron i samhället och på så sätt arbeta trygghetsskapande och brottsförebyggande.
- Trygghetsteam inom skolorna för att arbeta förebyggande men även med akuta händelser.
- Polisvolontärer, vid evenemang har Turistbyrån samordning med polisvolontärer. Under våren har dock inga evenemang genomförts.
- Säkerhetssamordnaren, näringslivsenheten och polisen har tillsammans med butiker i stadskärnan och Sätra genomfört konceptet Säker handel. Detta för att sprida kunskap om brottsförebyggande aktiviteter och höja kunskapen inom området.
- En fysisk trygghetsvandring i handelsområdet Sätra har genomförts för att identifiera otrygga platser och tillsammans genomföra fysiska brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder. Medverkande var polisen, AKTAB, näringslivsenheten, kommunens säkerhetssamordnare och företrädare för företagen i området.
- En fokusgrupp är tillfälligt upprättad under Förebygganderådet med uppgift att kartlägga och analysera problembilden som har med motorburen ungdom att göra. Därefter planeras och genomföra förebyggande insatser. Säkerhetssamordnaren samordnar arbetet med hjälp av övriga aktörer.
- Trygghetsnätverk handels- och industriområden, i samverkan mellan näringslivsenheten, polis, säkerhetssamordnaren och företag, genomförs brottsförebyggande arbete, utbildningar, utbyter information och samverkar i olika områden runt om i Arboga. Norra Ågatan, Sätra och så småningom Ekbacken. I dialogen deltar även fastighetsägare.
- Säkerhetsapplikation, i Sätra och i stadskärnan har kommunen ett nära samarbete med Arboga i Centrum, AiC och har introducerat en applikation som gör det lätt att tipsa och anmäla brott för att polisen ska kunna jobba så förebyggande som möjligt. Appen möjliggör också direktkontakt mellan företagen i Arboga för att tipsa om pågående händelser.
- Ett fortsatt gemensamt förebyggande arbete mot klotter, detta med fortsatt gott resultat med mindre klotter och lägre kostnader för sanering. Det minskade klottret gynnar inte bara kommunen och dess bolag utan även hela samhället då många drabbade är privata fastighetsägare, handlare och företagare. Minskat klotter bidrar också till en ökad trygghet.
- En tydligare samverkan mellan samhällsplanering och säkerhetssamordnaren har upparbetats för att utveckla arbetet med att få in trygghetsskapande och brottsförebyggande perspektiv och åtgärder så tidigt som möjligt i nybyggnads och ombyggnadsprocesser.

- Utökad samverkan mellan säkerhetssamordnaren, den lokala polisen och VMMF har påbörjats kring gemensam tillsyn och arbete med osund konkurrens inom näringslivet.

Framtiden

- Fortsatt arbete och utveckling av det lokala lägesbilsarbetet i kommunen. Lägesbilden uppdateras var 14:e dag och ligger till grund för trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder och insatser. Lägesbilden nyttjas inom kommunen som ett beslutsunderlag för prioritering av trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser och åtgärder. Var 14:e dag ses också respektive säkerhetssamordnare och kommunpolis i lokalpolisområdet för att delge varandra sina respektive lägesbilder i syfte att hitta lokala gemensamma insatser att genomföra i samverkan samt att se om det finns kommunövergripande problembilder att gemensamt förebygga.
- Lägesbilsarbetet mellan kommun och polis fortsätter för att skapa en strategisk övergripande lägesbild. Under året har bland annat samverkan mellan tjänstepersoner i kommunen och polisen träffats för att skapa en aktuell lägesbild. En kartläggning har genomförts av kommunens områden för industri- och handelsområden.
- I Förebyggande rådet med politiska ledamöter, tjänstepersoner, polisen och företrädare för näringslivet i Arboga, fortsätter arbetet med att implementera metoden Effektiv samordning för trygghet (EST). Arbetet kommer att ske förvaltningsövergripande och en samverkansmodell håller på att arbetas fram.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
 Upplevd trygghet	-	50	50	60

Upplevd trygghet

Trygghetsindex i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Utfall 2020 avser undersökningen under 2019.

Nämndens mål: I Arboga finns inkluderande och tillgängliga miljöer

Nuläge

Alla invånare ska känna sig att de är delaktiga i det lokala samhället. Tillgänglighet betyder att alla invånare ska ha möjlighet att leva ett aktivt liv på lika villkor. Både verksamhet, information, lokaler och fysisk miljö kan vara mer eller mindre tillgängliga.

Arboga kommun ska vara en kommun för alla kommuninvånare och besökare. För att alla människor ska kunna ta del av och besöka verksamheter och lokaler är det viktigt att lokaler, byggnader, utemiljö, information och olika verksamheter är tillgängliga.

I pågående detaljplaner beaktas frågor gällande trygghet, tillgänglighet och trafiksäkerhet. Varje planbeskrivning har ett avsnitt där frågor som rör tillgängligheten för aktuellt område genomgås.

Vid planering och genomförande av investeringar och exploateringar beaktas alltid de tre delområdena och kostnadsberäkningar tas upp i den ekonomiska kalkylen.

Enkelt avhjälpta hinder inarbetas i samtliga projekt som projekteras och eller utförs inom Arboga kommun.

Viktiga händelser

- Infrastrukturen kring förskolan Skogsglantan har färdigställts.
- Infrastrukturen kring äldreboendet Åspegeln har färdigställts.
- Exploateringen av det nya bostadsområdet Södra Brattberget är avslutat.
- Utförandet av Herrgårdsbron etapp två avslutas under hösten 2020.
- Västermovägen etapp 2, i projektet inarbetas också tillgänglighet, trygghet och trafiksäkerhetsdetaljer utifrån gällande riktlinjer.

Framtid

Att Arboga olika miljöer fortsätter att utformas och är tillgängliga att alla invånare ska ha möjlighet att leva ett aktivt liv på lika villkor.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
 Vid nyproduktion beaktas trygghet, tillgänglighet och trafiksäkerhet			100 %	100 %

Vid nyproduktion beaktas trygghet, tillgänglighet och trafiksäkerhet

I all om och nyproduktion beaktas trygghet, tillgänglighet och trafiksäkerhet uttryckt i %. Ny mätning 2020.

Kommunfullmäktiges mål: Arboga är klimatsmart

Nämndens mål: Arboga kommun är en klimatsmart organisation

Nuläge

Energianvändning i kommunens fastigheter ska minska. För år 2020 kommer det att finnas ett utfall av energianvändningen i kommunens fastigheter. Utfallet av mätningen blir årets mätvärde och underlag för beräkning av målvärde för år 2021.

För att bli en mer klimatsmart organisation arbetar förvaltningen för ökad digitalisering med resfria möten genom Skype och Teams.

Verksamheterna källsorterar avfall och komposterar.

Transporter av personer och varor står för en stor del av energianvändningen. Det vanligaste transportmedlet är bilen. Arboga tillhandahåller olika typer av miljöfordon för uthyrning samt el-cyklar för lån till kommunens verksamheter.

Viktiga händelser

- Fortsatt deltagande i projektet "Fossilfritt 2030".
- Sedan tidigare har kommunen gjort förnyad konkurrensutsättning och leasat in bilar, rena el-bilar.
- Mätning av koldioxidekvivalenter på inköpta volymer av livsmedel följs upp månadsvis av kostenheten
- Fastigheterna värms med fjärrvärme, som till stor del utgörs av spillvärme och biobränsle.
- Systemtekniska lösningar i fastigheterna med fokus på låg energiförbrukning.

Framtiden

Förvaltningen fortsätter att genomföra digitala möten internt och externt.

Kommunstyrelseförvaltningen fortsätter erbjuda olika typer av miljöfordon för uthyrning samt el-cyklar för lån till kommunens verksamheter. Tjänsteresor utanför tätorten ska i första hand genomföras via kollektivtrafiken.

Arbetet med att ställa om till en fossilfri fordonsflotta till 2030 fortsätter.

Mätningen av energianvändningen i kommunens verksamhetsfastigheter ska minska. Utfallet av mätningen blir årets mätvärde och underlag för beräkning av målvärde för år 2021.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
— Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter			14,12	
◆ Miljöbilar	32,5 %	38,7 %	39,1 %	40 %

Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter

Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter uttryckt i gigawattimmar. Energiförbrukningen ska minska med 1 % årligen, användningen uttrycks i %, egen mätning årligen. För år 2020 kommer det att finnas ett utfall av energianvändningen i kommunens verksamhetsfastigheter. Utfallet av mätningen blir årets mätvärde och underlag för beräkning av målvärde för år 2021. Ny mätning från 2020.

Miljöbilar

Andel personbilar och lätta lastbilar som uppfyller miljöbilskrav enligt förordning*. Avser bilar som enligt vägtrafikregistret är registrerade på kommunen och dess majoritetsägda bolag. Källa: Miljöfordon Sverige (MFS). *Från 1 juli 2018 avser

uppgiften klimatbonusbilar. För fordon registrerade före 1 januari 2013 används tidigare miljöbilsdefinition (SFS 2004:1364). För fordon registrerade från 1 januari 2013 används ny miljöbilsdefinition (Vägförordningen SFS 2006:227).

Nämndens mål: I kommunens verksamheter erbjuds hållbara måltider

Nuläge

Enligt kommunens riktlinjer främjar kostenheten en hälsosam livsstil med bra matvanor hos våra gäster. Kostenheten erbjuder goda, vällagade, säkra, omväxlande och näringsriktiga måltider med minimal påverkan på miljö och klimat.

Livsmedel står för en stor del av den totala klimatpåverkan. Arboga kommun arbetar för att öka andelen ekologiska livsmedel i verksamheterna samt för att minska matsvinnet som uppkommer vid tillagning som till exempel överproduktion, beredningssvinn/ansning, förvaringssvinn och kantin/grytskrap.

Viktiga händelser

- Öka inköp av ekologiska och etiska livsmedel efter tillgång och ekonomi.
- Välja svenskt kött och kyckling vid inköp.
- Öka kunskapen om råvaror och receptutveckling samt marknadsföring av hållbara måltider.
- Matsedelsplanering för att successivt minska inköp av kött.
- Minska matsvinnet.
- Minska mängden rött kött- och charkprodukter.
- Välja frukt och grönsaker efter säsong.
- Välja fisk som är hållbart fiskad alternativt hållbart odlad fisk eller ekologiskt märkt fisk.
- Öka andelen inköp av svenska livsmedel.
- Öka andelen vegetariska måltider.
- Öka andelen svekologiska (svenskt ursprung och ekologiska) och ekologiska livsmedel.

Arboga kommun utsågs till Sveriges 10:e bästa kommun, inom kategorin "Årets hållbara skolmatskommun 2020", i årets nationella tävling White Guide Junior. Juryn bakom tävlingen tittar på helheten kring hållbara måltider – allt från styrdokument, val av livsmedel, matsvinn, smak och näring till måltidsmiljö, pedagogiskt samarbete och genomförda utbildningar.

Projekt pågår under hela 2020 för att minska på matsvinnet i alla led, uppföljning per kök. Genom erfarenhetsutbyte och goda exempel inom den egna verksamhet samt inspiration från andra kommuner arbetar man med att hitta långsiktiga arbetsrutiner som bidrar till minskat matsvinn i alla led.

Framtiden

Arboga kommun fortsätter att tillaga och servera hållbara måltider.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
 Inköp av svenska livsmedel	66 %	66 %	64 %	70 %
 Kökssvinn	8,1 %	5,1 %	7,1 %	8,5 %

Inköp av svenska livsmedel

Egen mätning av andelen inköpta svenska livsmedel i förhållande till totalt inköpta livsmedel, uttryckt i %.

Kökssvinn

Egen mätning årligen av kökssvinn. Kökssvinn är matsvinn som uppkommer vid tillagning och servering, uttryckt i %.

5.2 Inspirerande lärande och arbete

Kommunfullmäktiges mål: I Arboga finns goda möjligheter till utbildning

Nämndens mål: I Arboga finns intresse för entreprenörskap bland unga

Nuläge

För staden och regionens framtid är det viktigt att vi satsar på de unga. Ett flertal samarbeten finns och strategin är att höja intresset för entreprenörskap och arbetsmarknadskunskap.

Ung företagsamhet (UF) ger ungdomar möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap. På Vasagymnasiet är det framförallt Handelsprogrammet och Ekonomiprogrammet som har elever som genomför ett UF-år.

I Arboga och Västra Mälardalen finns ett flertal projekt både med skola och externa aktörer för att unga ska stå förberedda för framtiden. Men även för att regionens företag ska trygga sin framtida kompetensförsörjning. Näringslivsenheten deltar i ett flertal projekt som drivs tillsammans med skola och externa aktörer.

Ett lägre värde än förra året. Förändring med -0,7, och 0,9 upp till målvärde. Årets värde 3,1 är ändå 0,2 högre än "Jämfört Sverige", som är ett riksgenomsnitt.

Viktiga händelser

- Academy Adventure Leader. Är en del av det internationella samarbetsprojektet med samma namn. Projektet är ett samarbete mellan Leaderområdena Nedre Dalälven 3 och Leader Mälardalen i Sverige, samt de tre litauiska Leaderområdena LAG Telsiai region, LAG Plunge region municipality och LAG north-west Lituania. Samarbetsprojektet finansieras genom Landsbygdsfonden. Academy Adventure Leader ger ungdomarna som deltar en unik inblick i

områdets företag, föreningar och organisationer med fokus på verksamhetsutveckling och äventyr. Projektet skulle genomförts under juni-juli men är uppskjutet till sommaren 2021 på grund av covid-19.

- Framtidens företagare. Projektet "Framtidens Företagare" genomförs i hela Västmanland och är en möjlighet för ungdomar i åk. 8-9 och 1:an gymnasiet att skapa sitt eget sommarjobb med hjälp av en egen affärsidé. Under 2020 kommer projektet inte att genomföras på grund av covid-19.
- Ung Företagsamhet (UF). På Vasagymnasiet är det framförallt Handelsprogrammet och Ekonomiprogrammet som har elever som genomför ett UF-år. UF-året startar i september och avslutas i april. Under läsåret 19/20 deltog 87 elever i Ung Företagsamhet. Nytt är att nästa läsår 20/21 kommer Saab Tekniska Gymnasium att driva Ung Företagsamhet inom befintligt program. Ett rådgivarnätverk har under våren skapats med representanter från SAAB, Sparbanken Västra Mälardalen samt Vasagymnasiet och näringslivsenheten.
- Yrkesfilm. Under 2020 har fyra filmer om kommunen som arbetsplats producerats, Skola, äldreboende, planarkitekter och VA. Många företag i regionen har problem med att hitta kompetent personal. Kommunfilmen bör ses som en pilot för flera filmer från näringslivet. Filmerna görs dessutom i en version som riktar sig till ungdomar som ska välja gymnasieprogram, genom att visa upp arbetsplatser unga sällan har tillgång till tror vi den långsiktiga kompetensförsörjningen kan gynnas.
- Samverkan med SYV (Studie- och yrkesvägledare). Näringslivsenheten har inlett ett arbete med grundskolans SYV för att öka utveckla kunskapen om lokal arbetsmarknad och stärka syftet med praktikplatser. Branschkartor är sammanställda och vi ser tillsammans över hur praoon kan utvecklas.

Framtiden

Fortsatt samverkan mellan näringslivsenheten, Vasagymnasiet och UF Västmanland för att öka intresset för entreprenörskap bland unga.

Näringslivsenheten räknar med att årets inställda projekt kan genomföras under 2021 samt en tätare kontakt med skolan för att underlätta kontakten mellan företag och skola - något som behöver stärkas framkom av Svenskt Näringslivs undersökning.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
 Skolans attityder till företagande	3,69 %	3,84 %	3,1 %	4 %

Skolans attityder till företagande

Svensk Näringslivs enkätundersökning gällande skolans attityder till företagande. Ny mätning 2020

Nämndens mål: Skolmåltiden är en del i det livslånga lärandet

Nuläge

Enligt kommunens riktlinjer främjar kostenheten en hälsosam livsstil med bra matvanor hos våra gäster. Kostenheten erbjuder goda, vällagade, säkra, omväxlande och näringsriktiga måltider med minimal påverkan på miljö och klimat.

Livsmedel står för en stor del av den totala klimatpåverkan. Arboga kommun arbetar för att öka andelen ekologiska livsmedel i verksamheterna samt för att minska tallrikssvinnet. Tallrikssvinn är rester av mat från gästernas tallrikar

Minska klimatpåverkan vid inköp av livsmedel följs genom mätningen av koldioxidekvivalenter på inköpta volymer av livsmedel och följs upp månadsvis av kostenheten.

Viktiga händelser

- Projekt pågick under hela 2020 för att minska på matsvinnet i alla led, uppföljning per kök. Genom erfarenhetsutbyte och goda exempel inom den egna verksamhet samt inspiration från andra kommuner arbeta med att hitta långsiktiga arbetsrutiner som bidrar till minskat matsvinn i alla led.
- Tallrikssvinn kommuniceras varje dag i matsalen.

Framtiden

Arboga kommun fortsätter att tillaga och servera hållbara måltider.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Klimatavtryck av inköpta livsmedel	1,7	1,6	1,5	1,7
Tallrikssvinn	5,7 %	5,7 %	5,1 %	5,5 %

Klimatavtryck av inköpta livsmedel

Egen mätning om månadens klimatavtryck av inköpta livsmedel, uttryckt i kilo CO₂e. Ny mätning 2020.

Tallrikssvinn

Egen mätning av tallrikssvinn, i förhållande till förra mätningen. Tallrikssvinn är rester av mat från gästernas tallrikar, uttryckt i %.

Kommunfullmäktiges mål: I Arboga finns goda möjligheter till arbete

Nämndens mål: I Arboga finns goda pendlingsmöjligheter

Nuläge

En bra och utökad kollektivtrafik är viktigt för kompetensförsörjningen i Arboga kommun och för att näringslivet i kommunen ska fortsätta att utvecklas.

Region Västmanland genomförde besparingar på den regionala kollektivtrafiken under pågående år som bland annat innebar att den regionala linjen mellan Kungsör - Arboga (Götlunda) togs bort från halvårsskiftet. Nedläggningen motiveras även av lågt antal resande på linjen. Trafiken mellan Arboga och Götlunda övergick därmed till att bli lokal och kostnaden belastar kommunen. Viss anropsstyrd trafik mellan Arboga och Götlunda har införts från 17 augusti på samma sätt som tidigare finns mellan Arboga och Medåker. Linje 59 mot Tyringe har lagts ned och återgår till att vara enbart skolskjuts.

Viktiga händelser

- Arboga kommun deltar i samverkansmöten med den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västmanland
- De senaste årens trend för Arboga med ett ökat resande med kollektivtrafik har nu planat ut och minskar något

Framtid

Trafiken mellan Arboga och Götlunda är från halvårsskiftet lokal och kostnaden belastar kommunen. Viss anropsstyrd trafik mellan Arboga och Götlunda har införts från 17 augusti på samma sätt som tidigare finns mellan Arboga och Medåker. Linje 59 mot Tyringe har lagts ned och återgår till att vara enbart skolskjuts.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Resor med buss	136 950	125 463	69 457	138 000
<i>Varav 202 Teknikparken</i>	<i>5 540</i>	<i>4 112</i>	<i>3 434</i>	
<i>Varav 551 Arboga-Köping</i>	<i>103 687</i>	<i>97 270</i>	<i>58 836</i>	
<i>Varav 552 Arboga-Kungsör</i>	<i>27 723</i>	<i>24 081</i>	<i>7 278</i>	

Resor med buss

Antal viseringar (resor) på busslinje 2; Teknikparken, 551; Arboga-Köping, 552; Arboga-Kungsör, regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västerås, årligen.

Nämndens mål: I Arboga finns goda förutsättningar att bedriva företag

Nuläge

Näringslivsenheten arbetar med att underlätta för företagandet i kommunen. Genom att med kommunens samlade resurser, de företagsstöd och olika övriga aktörer som finns, skapa goda förutsättningar för företagande. För nystartade företag såväl som för befintliga företag eller nya etableringar. Strategin finns för att skapa goda förutsättningar att bedriva företag i Arboga är fokus på hög tillgänglighet, gott bemötande och korta ledtider.

Enheten har en nära dialog med företagen och kunskap om de enskilda företagen och branscherna i kommunen i dag vad gäller verksamhet, kompetensförsörjning, planer och behov inför framtiden.

I uppdraget ingår även att arbeta i samarbete med Köping och Kungsör enligt den gemensamma näringslivsstrategin med utgångspunkt i attraktivitet och kompetens.

Nöjd kundindex, NKI, visar hur nöjda företag är med kommuners service inom olika myndighetsområden. Arboga kommun sjönk en markering till 76 mot förra årets 77 av 100 möjliga, dock ett fortsatt bra resultat.

Näringslivet hårt utsatt. Covid-19 drabbade hela världen i mars och Arbogaföretag har påverkats stort som smått. Uteblivna bokningar, bortfall i intäkter, problem med leveranser har lett till enorma problem. Besöksnäring och restaurangbranschen är extra drabbade. Många insatser har genomförts på nationell nivå och i Arboga har erbjudits hyreslättnader, uppskov med avgifter samt att gymnasieelever kunnat hämta mat på lokala restauranger. Ett mycket lyckat initiativ som samordnades med Köping och Kungsör. Dessutom har en gemensam marknadsundersökning genomförts och anpassade dialogmöten genomförts.

Viktiga händelser

- Förenkla helt enkelt. SKR-projektet påbörjades under 2019 och redovisades under hösten. Syftet är att öka förståelsen mellan företag och kommun samt förenkla krångliga processer. Näringslivsenheterna i Västra Mälardalen har drivit projektet och kommunens enheter har jobbat med sina processer.
- Etablering. Ett nytt etableringsområde förbereds i Sätra NV, detta har vi förberett marknadsföring av. SBA har tagit fram en söktjänst för etableringsmark - Sitefinder - där Arboga presenterar ledig mark, ett arbete pågår även för att sammanställa marknadsföringsmaterial mot utländska investerare. För att marknadsföra hela Västra Mälardalens områden finns en gemensam karta med all ledig mark på hemsidan, där finns även Objektvision som visar lokaler samt ett gemensamt företagsregister.
- Företagsbesök. En viktig input till kommunen om företagares behov och förutsättningar. Vi har haft tät kontakt med företag inom olika branscher för att hålla oss uppdaterade om Arbogas näringsliv under pandemin.
- Morgonsoffor. Tre fysiska och fyra digitala morgonsoffor har genomförts. Morgonsofforna är ett bra sätt att visa upp Arbogas näringsliv under olika teman;

kommunens arbete, landsbygd, aktiviteter, ekonomi, med flera.

- Nyhetsbrev. Mycket information om insatser i samband med covid-19. Annars är det här vi informerar om aktuella utlysningar och föreläsningar.
- Inspirationsfrukostar. Tillsammans med Arboga i Centrum har vi under ett flertal tillfällen anordnat inspirationsfrukostar. Seminarier för att stärka kompetensen för verksamheter inom handel och besöksnäring, inom olika områden. Det är korta morgonmöten som dessutom finns tillgängliga på webben.
- Dialogmöten. En gemensam marknadsundersökning låg till grund för digitala möten med olika teman tillsammans med Köping och Kungsör för att informera om stöd och åtgärder i samband med covid-19.
- Digitaliserad samhällsbyggnadsprocess, till nytta för medborgare, företag, myndigheter med flera, pågår också ett arbete att digitalisera samtliga kommunens gällande detaljplaner.
- En tomt för näringslivsändamål, inom Sättra NO, har sålts. Därmed kvarstår enbart två mindre tomter inom Sättra NO. Ett flertal företag har visat intresse för Sättra NV som beräknas kunna släppas för försäljning under senare delen av år 2021.

Framtid

Fortsätta stödet till näringslivet genom att samla information från Arbogas olika företagareföreningar och Arbetsförmedlingen för att skapa ett nuläge för industri och handel gällande grad av påverkan av pandemin.

Marknadsföra etableringsmöjligheter för näringslivet i området Sättra.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
 Aktiva företag	83,4	86,4	86,5	85
 Nöjd Kund Index	75	77	76	73
 Planberedskap industri och handel	80	80	78	60

Aktiva företag

Antalet aktiva företag per tusen invånare ska ligga högre än genomsnittet för Västmanlands län (exklusive Västerås stad). UC:s statistik 31 januari efterföljande år, årligen. Fortsatt högt indexvärde, ökning sedan årsskiftet med 0,17.

Nöjd Kund Index

Nöjd Kund Index, Insikten SKR, vartannat år. KKiK mått, "Vad ger företagarna för sammanfattande omdöme om kommunens service för företagen?" Indexvärde i förhållande till 100 möjliga. Fortsatt högt värde även om det blev en sänkning med 0,1 från föregående år.

Planberedskap industri och handel

Egen mätning årligen av antal hektar planlagd mark för industri- och handelsverksamhet.

5.3 Inspirerande organisation

Kommunfullmäktiges mål: Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

Nämndens mål: Cheferna har ett gott ledarskap

Nuläge

Medarbetarnas samlade betyg av kommunstyrelseförvaltningen som arbetsgivare mäts i medarbetarenkäten genom index för hållbart medarbetarengagemang (HME). Resultatet för förvaltningens index inom ledarskap var 80. Förvaltningens index har försämrats något sedan mätningen 2019. Att vara en attraktiv arbetsgivare i Arboga kommun innebär bland annat att medarbetarna upplever arbetsglädje, inflytande och delaktighet, motivation och meningsfullhet samt en hög frisknärvaro. Kommunen arbetar aktivt för att främja medarbetarnas hälsa. Insatser för att utveckla kommunens ledare pågår utifrån den chefs- och ledarskapsstrategi som finns.

Arbete med systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, pågår sedan tidigare och dokumenteras i Stratsys. Chefer och medarbetare arbetar gemensamt med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att minska eller ta bort risker, förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Det kan konstateras att resultatet av ledarskapet i HME-frågorna har sjunkit något jämfört med föregående år. Insatser för att utveckla kommunens ledare pågår utifrån den chefs- och ledarskapsstrategi som finns.

Viktiga händelser

- Ledarskapsfrågor och gemensam utveckling av personalfrågor tas upp i förvaltningens ledningsgrupp.
- Enhetschefer deltar i ledningsgrupp och chefsforum och återför information till medarbetare
- HR-avdelningen har arbetat fram chef- ledarstrategi, strategin ska sedan omsättas i utbildnings- och utvecklingsplaner som tagits fram
- Uppföljning av medarbetarenkäter via handlingsplaner
- Implementeringen av värdegrunden PUMI fortsätter
- Gemensamt arbete med SAM
- Medarbetarinformation om kommunens arbete med coronapandemin har skickats ut under mars - december

Framtid

- Fortsätta arbetet med chef- och ledarstrategin
- Arbetssätt med reflekterande mentorskap
- Medarbetarinformation om kommunens arbete med coronapandemin kommer att fortsätta under 2021.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
 Hållbart medarbetarengagemang - ledarskap		83	80	85

Hållbart medarbetarengagemang - ledarskap

Hållbart medarbetarengagemang HME, förvaltningens resultat inom ledarskap, indexvärde, hämtas från medarbetarenkäten. Ny mätning 2020.

Nämndens mål: Kommunstyrelseförvaltningen är en attraktiv arbetsplats

Nuläge

Medarbetarnas samlade betyg av kommunstyrelseförvaltningen som arbetsgivare mäts i medarbetarenkäten genom index för hållbart medarbetarengagemang (HME). Resultatet för förvaltningens index inom medarbetarengagemang var 80 vilket ska jämföras med kommunens totalindex som också var 80. Förvaltningens index har försämrats marginellt sedan förra årets mätning. Att vara en attraktiv arbetsgivare i Arboga kommun innebär bland annat att medarbetarna upplever arbetsglädje, inflytande och delaktighet, motivation och meningsfullhet samt en hög frisknärvaro. Kommunen arbetar aktivt för att främja medarbetarnas hälsa.

Arbete med systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, pågår sedan tidigare och dokumenteras i Stratsys. Chefer och medarbetare arbetar gemensamt med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att minska eller ta bort risker, förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Viktiga händelser

- Gemensamt arbete med SAM
- Varje enhet har en friskvårdsinspiratör vars uppdrag är att uppmuntra till hälsofrämjande aktiviteter bland medarbetarna
- Alla medarbetare har möjlighet att välja mellan att använda friskvårdstid eller att använda ett friskvårdsbidrag på 1500 kronor per år
- Gemensamma aktiviteter på förvaltningen, föreläsning om arbetsglädje, gemensamma fikaträffar och genomgång av medarbetarenkäten.
- Distansarbete som är möjlig för många av förvaltningens medarbetare har ökat under året och medfört en positiv effekt gällande att bryta smittovägar på arbetsplatsen

Framtid

- Fortsätta utveckla ett hållbart medarbetarengagemang genom bra strukturer för arbetsplatsträffar, medarbetar- och lönesamtal
- Arbeta vidare med rehabiliteringsåtgärder för att motverka långa sjukskrivningsperioder

- Uppmuntra till hälsofrämjande aktiviteter för chefer och medarbetare
- Att följa upp påverkan av pandemin hos våra medarbetare och verksamheter och genomföra hälsofrämjande insatser blir ett viktigt fokusområde.
- Att trygga den framtida kompetensförsörjningen för kommunens verksamheter är ett arbete som behöver fortgå.
- Vidare kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare fortsatt att vara i fokus. Ledarskapsutveckling för kommunens chefer är en annan viktig fråga som kommer fortsätta att arbetas med.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
 Frisknärvaro	42 %	44 %	62 %	55 %

Frisknärvaro

Andel medarbetare på kommunstyrelseförvaltningen som har 0–5 sjukdagar under året, egen mätning, årligen. Mätning för 2018 och tidigare var andelen medarbetare på kommunstyrelseförvaltningen med 0 sjukdagar under året.

Kommunfullmäktiges mål: Arboga kommun har god ekonomisk hushållning

Nämndens mål: Verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv

Kommunstyrelsens målsättning är att förvaltningens ekonomi är i balans som innebär ett resultat större än 0. Mätning görs i samband med bokslutet varje år.

Utfallet för kommunstyrelsen är ett överskott med 12 785 tkr. I överskottet ingår försäljning av exploateringsstomter, som inte är budgeterad, på 4 765 tkr. Den milda vintern under året har inneburit minskad vinterväghållning vilket gjort att driftbidraget till AKTAB för denna verksamhet blev 2 695 tkr lägre. Övriga orsaker till överskottet beror på vakanta tjänster, lägre avgifter än budgeterat till VMKF, lägre kostnader för jubilarer samt mindre aktiviteter med anledning av pandemin.

Investeringarna visar en nettoutgift på 17 124 tkr jämfört med budgeterade 117 974 tkr, vilket innebär en avvikelse på 100 850 tkr. Orsaker till överskottet är i huvudsak ett investeringsbidrag från MSB för renoveringen av Herrgårdsbron, tidsförskjutningar i genomförande inom exploatering, gator/vägar/broar, skatepark, spontanidrottsplats samt inga få utgifter för markförvärv. De enskilt största investeringarna under året avser renoveringsarbetet av Herrgårdsbron samt gator och vägar.

Viktiga händelser

- En fortlöpande implementering av ekonomiprocessen av de två nya bolagen.
- Ny finanspolicy antagen för kommunen och dess helägda bolag.

- Reviderad planerings- och uppföljningsprocess och inlett fördjupning av gemensamt arbetssätt.
- Upphandling av banktjänster och finansiell leasing.
- Resursfördelningsmodellen avseende från fullmäktige till nämnder och styrelsen, som infördes inför verksamhetsåret 2020, har reviderats inför budgetprocessen 2021.
- En modell för fördelning av resurser inom barn- och utbildningsnämndens verksamheter har tagits fram och används inför verksamhetsåret 2021.
- Under våren utarbetades den Strategiska och ekonomiska plan 2021–2023 efter dialoger och budgetberedning. Beslut i kommunfullmäktige i september med revidering i november med anledning av förändrade ekonomiska förutsättningar.
- En översyn har påbörjats av befintliga stiftelser i syfte att förenkla processer, eventuell sammanslagning och ta fram riktlinjer för placering av likvida medel.
- Ett nytt attestreglemente har tagits fram som efter beslut i kommunfullmäktige i september gäller från och med 1 oktober.
- Nulägesanalys avseende 2019 års räkenskaper avslutades i september 2020.
- En översyn av kommunens pensionsredovisning genomfördes och beslut är fattat för att gå över till blandmodellen från och med 2021.
- Den pågående pandemin har fått stor påverkan på det ekonomiska resultatet då staten tillfört kommunen extra statsbidrag för stärkt välfärd samt ersatt kommunen för sjukskrivningskostnader.

Framtid

Offentliga sektorn gör goda ekonomiska resultat år 2020. Mycket beroende på de statsbidrag som sektorn erhållit med anledning av pandemin. Statsbidragen och andra ersättningar har överstigit minskningen av skatteintäkter till följd av konjunkturgenomgången. Trots goda ekonomiska resultatet år 2020 har Arboga liksom de flesta andra kommuner en ansträngd ekonomisk situation samtidigt som behoven av välfärdstjänster ökar. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering, omprioriteringar och strategier för finansiering av investeringarna.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen. Den långsiktiga ekonomiska analysen för kommunen visar att det finns ett behov av årliga effektiviseringar.

Vid årsskiftet 2019–2020 bildades två nya bolag och i och med detta är en stor del av den tekniska verksamheten bolagiserad. Det behöver bli ett ytterligare fokus på hela koncernen för att se den totala kommunnyttan. Resursfördelningsmodellen som infördes under 2019 för att fördela medel från fullmäktige till nämnderna har förfinats inför årets budgetprocess. Den demografiska utvecklingen gör att resurserna måste fördelas utifrån hur åldersgrupperna i befolkningen utvecklas. Det finns även behov av att ytterligare se över resursfördelningen inom respektive nämnd till verksamheterna.

Den ekonomiska obalansen som funnits tidigare år i nämndernas verksamhet är en

riskfaktor. Kommunens finansiella mål med bäring på God ekonomisk hushållning bör ses över.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
 Budgetföljsamhet	10 067 tkr	12 303 tkr	12 785 tkr	>0

Budgetföljsamhet

Kommunstyrelseförvaltningens ekonomi är i balans. Resultatet ska vara minst 0. Egen mätning i samband med bokslutet, årligen. Ny mätning 2020.

6 Uppföljning av servicelöften

Arboga kommuns service- och tjänstegarantier kallas servicelöften för att tydliggöra att det handlar om vilken service som kommunen kan lova. Servicelöften som erbjuds inom respektive nämnds verksamhetsområde följs upp och redovisas i styrelsens/nämndernas verksamhetsberättelser för delårsrapport och bokslut.

Kommunstyrelseförvaltningen har tre övergripande servicelöften som talar om vad som kan förvänta av oss i olika frågor gällande;

- e-tjänster och sociala medier
- klart språk
- svarstid

Förvaltningen följer servicelöftena om svarstider genom vårt arbete med att hantera kommunens officiella brevlåda och e-post liksom i de enskilda medarbetarnas e-post. Inkomna frågor, såväl via e-post, brev som telefonsamtal besvaras skyndsamt. Vi arbetar enligt servicelöftena om klarspråk i bland annat i våra protokoll, tjänsteskrivelser och publicering av textmaterial som publiceras. Vad gäller svarstid har det tidigare år följts upp i servicemätningar men någon sådan har inte gjorts under året.

7 Internkontroll

Under denna rubrik sammanfattas arbetet med internkontroll under året. Uppföljning av internkontrollplan redovisas som separat ärende till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelseförvaltningen har under året arbetat med intern kontroll enligt Internkontrollplan 2020 som antagits av kommunstyrelsen

Följande sex områden har kontrollerats:

- Inköp, köptrohet utifrån tecknade avtal
- Arvoden och löneutbetalningar
- Offentlighetsprincipen posthantering och registrering
- Delegering
- GDPR
- Beställning av verksamhetslokaler

Den interna kontrollplanen för år 2020 har följts, samtliga kontroller har återsrapporterats och mindre avvikelser har konstaterats, förutom inom ett område. Det område där det konstateras avvikelser är inköp, köptrohet utifrån tecknade avtal där det behövs åtgärder.

Under 2020 har politiken aktivt deltagit i förarbetet och framtagandet av internkontrollplan för 2021.

8 Barnrättsarbete

Barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020 vilket innebär att barns rättigheter stärks när det gäller de rättigheter som uttrycks i barnkonventionen. En riktlinje har antagits i kommunen och implementering för politiker, chefer och medarbetare har startat under 2020.

Information om barnkonventionen har lämnats på ett chefsforum samt vid flera enheters arbetsplatsträffar. I utredningar som genomförts har barnrättsperspektivet beaktats. Under 2021 kommer barnrättsperspektivet att fortsätta att implementeras för nämnden och medarbetare inom förvaltningen.

9 Ekonomi

9.1 Driftredovisning

Per enhet/verksamhetsområde (tkr)

Enhet/område/vht	Bokslut 2019	Budget 2020	Avvikelse helårs-prognos delårs-rapport	Utfall 2020	Avvikelse
Kommunfullmäktige	1 948	2 141	100	1 619	522
Revision	812	805	0	792	13
Valnämnd	113	151	0	149	2
Kommunstyrelsen	4 284	4 278	100	4 234	44
Överförmyndaren	1 621	1 570	0	1 523	47
Kommundirektör	7 163	6 968	0	7 158	-190
Kanslienheten	7 947	9 139	700	7 410	1 729
HR-enheten	8 218	7 908	300	6 964	944
Ekonomienheten	28 599	29 711	650	28 470	1 241
-varav driftbidrag till VMKF	14 203	11 699	370	12 442	-743
-varav driftbidrag till VMMF	4 833	4 902	0	4 902	0
-varav driftbidrag AKTAB	0	202	0	202	0
Näringsliv- och turism	6 379	7 578	375	6 933	644
Kostenheten	-355	0	0	- 1 166	1 166
Samhällsbyggnadsenheten	81	4 950	665	1 309	3 641
-varav exploateringsresultat	0	0	2 300	4 765	4 765
Teknisk verksamhet	46 028	48 533	260	45 550	2 983
-varav exploateringsresultat	3 925	0	0	0	0
-varav driftbidrag AKTAB	0	29 802	0	27 107	2 695
Summa	112 839	123 731	3 150	110 945	12 785

Kommentarer drift

Utfallet för kommunstyrelsen är ett överskott med 12 785 tkr. I överskottet ingår försäljning av exploateringstomter, som inte är budgeterad, på 4 765 tkr. Den milda vintern under året har inneburit minskad vinterväghållning vilket gjort att driftbidraget till AKTAB för denna verksamhet blev 2 695 tkr lägre. Övriga orsaker till överskottet beror bland annat på vakanta tjänster, lägre avgifter än budgeterat till VMKF, lägre kostnader för jubilarer, medel från omställningsfonden, lägre kostnader för bostadsanpassning samt mindre aktiviteter med anledning av pandemin.

Helårsutfallet är kraftigt förbättrat. 9,6 miljoner kronor, i jämförelse med helårsprognosen i delårsrapporten. Huvudorsaken till detta är exploateringsintäkter, återbetalning av driftbidrag för vinterväghållning, medel från omställningsfonden, slutavräkning av bostadsanpassningsbidrag, kreditering ekonomisystem samt lägre kostnader på grund av mindre aktiviteter med anledning av pandemin.

Kommunfullmäktige visar ett överskott beroende på lägre kostnader än budget för partistöd samt lägre arvoden med anledning av pandemin.

Kommunstyrelsen visar ett överskott där orsaken är lägre omkostnader för kurser och lägre arvoden med anledning av pandemin.

Kanslienheten redovisar överskott där den huvudsakliga orsaken är vakant tjänst.

HR-enheten redovisar överskott beroende på lägre personalkostnader, lägre kostnader för jubilarer och företagshälsovård, högre kostnader än budgeterat för licenser samt större bidrag från omställningsfonden.

Ekonomienheten redovisar överskott beroende på medarbetare som varit utlånad till VMKF, lägre avgifter än budgeterat till VMKF, återbetalning licenser och support med anledning av projektavslut för ekonomisystemet samt slutavräkning av bostadsanpassningsbidrag.

Näringsliv och turism visar överskott beroende på lägre kostnader för medeltidsbidrag, timlöner och mindre omkostnader för aktiviteter med anledning av pandemin.

Samhällsbyggnadsenheten visar totalt en positiv budgetavvikelse. Den största anledningen är obudgeterade exploateringsintäkter. Underskott finns i minskade planintäkter, fördyrade lantmäterikostnader, rivningskostnader samt ökade kostnader för deponier.

Den tekniska verksamheten visar ett överskott där huvudorsaken är återbetalning av driftbidrag på grund av lägre kostnader för vinterväghållning. Det har även varit ökade intäkter för fiber.

9.2 Investeringsredovisning

Investeringsprojekt, tkr	Budget	Utfall	Avvikelse
Markförvärv	10 000	78	9 922
Ombyggnation Rådhuset	3 800	0	3 800
Utvecklingscentrum, skyltar	842	0	842
Investeringsram 2020	800	0	800
Inventarier kök Åspegel	1 200	154	1 046
Inventarier kök Skogsgläntan	900	602	298
Påbörjat upphandl. Kostdatasystem(budget 2021)	0	0	0
Totalt kommunstyrelseförvaltningen	7 542	756	6 786
Fysisk planering	400	36	364
Geografiskt informationssystem	300	0	300
Nedlagda deponier	200	0	200
Digitalisering detaljplan	1 000	221	779
Totalt samhällsbyggnadsenheten	1 900	257	1 643
Trafiksäkerhetsåtgärder	534	397	137
Trygghetsskapande åtgärder	475	163	312
Tillgänglighetsförbättrande åtgärder	0	0	0
Totalt trafik, trygghet och tillgänglighet	1 009	560	449
Fiber	8 924	881	8 043
Gator, vägar, GC	3 600	0	3 600
Västermovägen etapp 2	2 800	2 222	578
GC Marknaden inkl belysning	1 500	255	1 245
Parkering N spåret	300	121	179
Parkering Brattbergsskolan	0	517	-517
Bro Västerleden	0	11	-11
GC Fågelsjövägen	917	854	63
Storgatan	940	144	796
Gatubelysning	624	447	177
Nygatan, delen Nytorget-Höokenbergsgränd	800	0	800
Åtgärder enligt broplan	2 587	0	2 587
Beläggnings-UH övrigt	6 619	3 994	2 625
Lekplatser	761	451	310
Skatepark	600	0	600
Spontanidrottplats	2 236	0	2 236
Totalt gator, vägar, broar, lekplatser och GC-vägar	24 284	9 016	15 268
Herrgårdsbron utgifter	28 759	18 957	9 802
Herrgårdsbron inkomster	0	-18 587	18 587
91233, Stadskärneprojekt	400	135	265
Stabilitetsutredning Strandvägen - Ladbron	2 000	36	1 964
Totalt övrig infrastruktur	2 400	171	2 229
Maskiner/inventarier teknisk verksamhet	1 200	0	1 200
Södra Brattberget	1 493	178	1 315
Utbyggnad kommunalt VA	3 684	0	3 684
Lungers udde	6 000	2 823	3 177
Västermovägen, etapp 1	979	522	457
Såtra Nord vest	6 000	1 512	4 488
Östra Brattberget	12 000	0	12 000
Kvarteret Cypressen	1 800	0	1 800
Totalt exploatering	31 956	5 035	26 921
Summa	117 974	17 124	100 850

Kommentarer investeringar

Investeringarna visar en nettoutgift på 17 124 tkr jämfört med budgeterade 117 974 tkr, vilket innebär en avvikelse på 100 850 tkr. Orsaker till överskottet är i huvudsak ett investeringsbidrag från MSB för renoveringen av Herrgårdsbron, tidsförskjutningar i genomförande inom exploatering, gator/vägar/broar, skatepark, spontanidrottsplats samt inga få utgifter för markförvärv. Ombyggnationen av Musicum skedde i regi av Kommunfastigheter. De enskilt största investeringarna under året avsåg renoveringsarbetet av Herrgårdsbron samt gator och vägar. Övriga kommentarer nedan.

Storgatan

Projektets första etapp/etapper planeras utföras med start 2021. Det återstår en del utredningar, och projekteringskompletteringar.

Nygatan

Avvaktar stadskärneprojektet.

Beläggningsunderhåll

Överskott beror på överprövad upphandling av "Asfaltsarbeten", vilket påverkat graden av utförande.

Stabilitetsutredning Strandvägen-Ladbron

Inväntar projekt Herrgårdsbron då detta projekt påverkar en projektstart av stabilitetsutredningen.

Maskiner/inventarier teknisk verksamhet

Dessa utgifter sker i Arboga Kommunalteknik AB vilket innebär ett överskott i kommunens investeringsredovisning.

Utbyggnad kommunalt VA

Medel avser åtgärder för så kallade (LAV) områden eller §6-områden enligt Lagen om allmänna vattentjänster. Tidigare har dåvarande tekniska nämnden begärt medel om cirka 10 miljoner kronor per år för att eventuellt utföra dessa byggnationer, om kravbild eller föreläggande finns.

Östra Brattberget

Det finns i dagsläget ingen detaljplan färdig för utförandet och framkomligheten bedöms som osäker. Delar av budgeterade medel omfördelats till projekt Sätra Nord Vest.

Kvarteret Cypressen

Rivning har skett av befintliga byggnader och två tomter ligger ute för försäljning. Kostnaderna för rivningarna har belastat den löpande verksamheten.

10 Framtid

Coronapandemin, som snart pågått i ett år, har satt sin prägel på i stort sett alla verksamheter i kommunsektorn. Vaccineringen av befolkningen pågår, och beräknas ha kommit långt till sommaren. Trots detta kommer även 2021 att domineras av pandemin och dess följdverkningar. Kommuner och regioner står därmed inför fortsatt hårda påfrestningar.

Det gäller fortfarande att säkra kvalitet och uthållighet i den pågående pandemin. Arbetet kommer att fortsätta och förvaltningen arbetar vidare med den gemensamma målbilden och följer rekommendationer från nationell nivå.

Ekonomisk ser det på kort sikt bra ut för kommunsektorn. Med statliga resurstillskott är ekonomin för 2020 under kontroll i de flesta kommuner och regioner med resultat på ovanligt höga nivåer. Men på längre sikt är inte kommunsektorns ekonomi hållbar. Kommunsektorn står nu inför en situation där två saker behöver ske samtidigt. För det första behövs åtgärder för att kortsiktigt klara covid-19 och för det andra krävs insatser för att bygga långsiktig ekonomisk hållbarhet. I detta finns en pedagogisk utmaning. Samtidigt som resultaten för 2020 är goda är det nödvändigt med effektiviseringar för att klara de långsiktiga utmaningarna.

Arboga, liksom de flesta andra kommuner, befinner sig i samma situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar.

Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd av stora pensionsavgångar. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och ledarskapsutveckling fortsatt att vara i fokus.

För att upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram. Som ett stöd i arbetet pågår framtagande av nytt bostadsförsörjningsprogram.

Vid årsskiftet 2019–2020 bildades två nya bolag och i och med detta är en stor del av den tekniska verksamheten bolagiserad. Det behöver bli ett ytterligare fokus på hela koncernen för att se den totala kommunnyttan. Under 2021 planeras en koncernombildning att genomföras.